

Czy Świadkowie Jehowy używali terminu „filozofia” oraz czy mają obecnie „doktryny” i „dogmaty”?

Wielu Świadków Jehowy nawet nie wie, że często potępiane przez nich słowa "doktryna", "dogmat" czy "filozofia" były, czy nawet nadal są, używane przez ich organizację. Nasz artykuł opisuje te zagadnienie, z całej historii Towarzystwa Strażnica.

Czy Świadkowie Jehowy używali terminu „filozofia” oraz czy mają obecnie „doktryny” i „dogmaty”?

Wielokrotnie spotykając się ze Świadkami Jehowy słyszałem od nich, że oni, w przeciwieństwie do Kościoła Katolickiego, nie mają żadnych „doktryn” i „dogmatów”. Słowa to mają w ich ustach znaczenie bardzo negatywne, prawie tak, jak termin „filozofia”.

Może tylko słowo „Trójca”, wypowiedane przez nich, ma dla nich bardziej pejoratywne znaczenie.

Jak to jest z tymi określeniami „dogmat” czy „doktryna” w nazewnictwie Towarzystwa Strażnica?

Czy organizacja ta stosuje wobec swoich nauk te słowa?

Przypatrzmy się kilkunastu fragmentom z publikacji Świadków Jehowy, by wyrobić sobie o tym zdanie i zobaczyć, czy nie jesteśmy przez nich wprowadzani w błąd.

Wydaje się, że zamkniętym etapem w historii tej organizacji jest używanie terminu „filozofia” (okupu, pojednania, zmartwychwstania), który odrzucono w latach 40. XX wieku. Dziś dla Świadków Jehowy tylko nauki „odstępczego chrześcijaństwa” są filozofią!

Oto rozdziały naszego artykułu:

Termin „filozofia”

Doktryny

Dogmaty

Termin „filozofia”

Czy Świadkowie Jehowy używali terminu „filozofia” oraz czy mają obecnie „doktryny” i „dogmaty”?

Towarzystwo Strażnica od czasów C. T. Russella przez dziesiątki lat używało w swej terminologii słowo „filozofia”, które dla niego ma dziś wydźwięk tylko negatywny.

Oto kilka przykładowych tekstów z omawianym słowem, które po roku 1939 już nie występuje w publikacjach Świadków Jehowy w kontekście okupu, pojednania i zmartwychwstania Jezusa:

„Fakt i Filozofia Pojednania

Wykład I” (*Pojednanie pomiędzy Bogiem i człowiekiem* 1920 [ang. 1899] s. 11 [cały wykład zawarty jest na stronach 11-31]; por. s. 58).

„Filozofję ofiary okupu i wzbudzenia od umarłych w całości opisują podręczniki *Wykładów Pisma Świętego*, tomy I. i V., do których czytelnika odsyłamy po obszerniejsze wytłumaczenie” (*Piektło. Czem ono jest? Kto w niem przebywa? Czy z niego można się wydostać?* 1924 s. 29).

„SCENARIUSZ czyli FOTODRAMA STWORZENIA

Wykazuje harmonię pomiędzy Nauką, Historią i Filozofią a Biblią” (*Strażnica* 15.02 1925 s. 63).

„Filozofia Okupu

Najważniejszą doktryną Biblii jest doktryna okupu. Filozofja okupu jest zrozumiana przez niewielu tych, którzy nazywają się Chrześcijanami” (*Strażnica* 01.05 1925 s. 131 [ang. 01.04 1925 s. 99]).

„Tu zaś Szatan użył swych przebiegłych wymysłów, by zaślepić ludzi pod względem prawdziwej filozofji wielkiej ceny okupu” (*Wyzwolenie* 1929 [ang. 1926] s. 157).

„Szczególnie trzy wielkie zasadnicze prawdy bardzo mało zrozumiano do wtórego przyjścia Pana, a mianowicie są to prawdy o filozofji ofiary okupu...” (*Proroctwo* 1929 s. 73).

„Zgodna z Pismem Św. filozofja zmartwychwstania jest w krótkich słowach następująca: Wedle oświadczenia zamieszczonego w 13-ym rozdziale Ozeasza, Bóg dał obietnicę, że przyśle kogoś dla zbawienia człowieka z śmierci i grobu. Ta obietnica jest prawdziwa” (*Na tamtym świecie* 1933, 1935 s. 58).

Czy Świadkowie Jehowy używali terminu „filozofia” oraz czy mają obecnie „doktryny” i „dogmaty”? 2

Czy Świadkowie Jehowy używali terminu „filozofia” oraz czy mają obecnie „doktryny” i „dogmaty”?

„Zgodna z Pismem Św. filozofia zmartwychwstania jest w krótkich słowach następująca: Wedle oświadczenia zamieszczonego w 13-ym rozdziale Ozeasza, Bóg dał obietnicę, że przyśle kogoś dla zbawienia człowieka z śmierci i grobu. Ta obietnica jest prawdziwa” (*Złoty Wiek* 01.11 1935 s. 6).

„Pomijamy tutaj filozofie zmartwychwstania i to, co z nią jest związane, biorąc za przedmiot naszego rozważania pamięć Jehowy – pamięć, która nigdy nie zawodzi i od której zależy nasze zmartwychwstanie” (*Nowy Dzień* 02.09 1938 s. 771 [*Consolation* 23.03 1938 s. 3]).

The lifeblood of the man Jesus provides the ransom price for man. The philosophy of the ransom sacrifice will be more fully considered in a subsequent chapter. (Salvation 1939 s. 41).

Trzeba tu zaznaczyć, że cytowane książki J. F. Rutherforda regularnie reklamowano do roku 1941, a niektóre nawet do roku 1944 (*Proroctwo, Salvation*):

A FEW DAYS LEFT

Until April 30 you may receive one of the following books FREE –

The New World Salvation (...) Prophecy

with each new subscription for the CONSOLATION magazine, at \$1.00 per year. (Consolation 26.04 1944 s. 28).

Kiedyś, przed rokiem 1925, obiecywano nawet greckim filozofom zmartwychwstanie:

„Brat Rutherford wygłosił dość długą mowę do zgromadzonych (...) a na zakończenie powiedział: »(...) A teraz ja powiadam wam, żeznaczony czas królowania Chrystusa już nadszedł i że miliony z żyjących teraz ludzi nigdy nie umrą« (...) Wielce zajmującą rzeczą było zwiedzanie tych grobowców, gdy sobie człowiek uprzytomni, że oznaczony przez Boga czas na zmartwychwstanie umarłych, o których święty Paweł nauczał, już nadszedł i że niezadługo, dzięki łasce, ci ateniscy filozofowie wraz z milionami innych umarłych, przebudzeni zostaną, aby dowiedzieć się o prawdziwej nauce zbawienia; a przyjąwszy ją i okazawszy się posłusznymi, przywróceniu będą do doskonałego stanu człowieczeństwa (...) Tegoż wieczora urządzono publiczne zebranie w tej samej sali w Atenach co niegdyś Brat Russell przemawiał. Tematem mowy było: »Miliony z żyjących obecnie ludzi nigdy nie umrą«. Gdy mówca oświadczył, że Sokrates i inni filozofowie i mędrcy ukażą się niedługo w Atenach, kilku słuchaczy nadzwyczaj się widocznie zdziwiło i siedząc słuchali mowy z natężoną uwagą” (*Strażnica* 15.12 1920 s. 373 [ang. 01.12 1920]).

Czy Świadkowie Jehowy używali terminu „filozofia” oraz czy mają obecnie „doktryny” i „dogmaty”? 3

Czy Świadkowie Jehowy używali terminu „filozofia” oraz czy mają obecnie „doktryny” i „dogmaty”?

Doktryny

Termin „doktryna”, jak i „filozofia”, używany był w Towarzystwie Strażnica już bardzo dawno temu. Słowo to (doktryna) zastępowało czasem nawet wspomnianą „filozofię”, jak to widać w poniższym tekście:

„Filozofia Okupu

Najważniejszą doktryną Biblii jest doktryna okupu. Filozofia okupu jest rozumiana przez niewielu tych, którzy nazywają się Chrześcijanami” (*Strażnica* 01.05 1925 s. 131 [ang. 01.04 1925 s. 99]).

Oto najważniejsze fragmenty dotyczące terminu „doktryna”:

„Apostoł Jan wykazuje, że sprawa rozróżniania pomiędzy braćmi, którzy mają być oceniani, a tymi, co mają być napominani, tyczy się nie tylko postępowania, ale i spraw doktrynalnych. Możemy być jednak pewni, że on nie doradzał zerwać społeczności z bratem jedynie z powodu pewnych różnic w mało znaczących kwestiach. Słowa jego powinny być zastosowane jedynie i wyłącznie do fundamentalnych nauk Chrystusowych. Na przykład: wiary w Boga, wiary w Jezusa jako w naszego Odkupiciela, wiary w obietnice Słowa Bożego. To są »znamiona brata«, jeżeli poparte są chrześcijańskim życiem i postępowaniem według ducha Prawdy, chociażby ktoś miał nawet poglądy odmienne w mniej ważnych sprawach, niezupełnie wyjaśnionych w Piśmie Św. Względem takich jednak, o których wiemy, że doktrynalnie odchodzą od podstawowych zasad Chrystusowych, apostoł daje do zrozumienia, że drastyczne środki mają być zastosowane. Nie prześladowanie, nie lżenie, nie gorzkie lub obelżywe szkalowanie, nie nienawiści jawne lub skryte, ale właściwe i wyraźne zerwanie społeczności z tymi, co wyznają lub głoszą fałszywe nauki, tak aby wpływy nasze żadnym sposobem ani w żadnym stopniu nie dopomagały do zaprzeczenia prawdziwej Ewangelii. Ten drastyczny sposób postępowania opisany jest przez apostoła w tych słowach: »Jeżeli kto przychodzi do was, a tej nauki nie przynosi [wyznając, że Chrystus przyszedł na świat w ciele, by odkupić nasz rodzaj, etc.], nie przyjmujcie go w dom, ani nie **życie mu prowadzenia Bożego**. Albowiem kto takiemu **życzy prowadzenia Bożego**, uczestnikiem jest złych uczynków jego« (2 Jana 1:10-11). Jednak i w tych sprawach powinniśmy odróżniać, rozsądzać, jak to i nasz tekst naczelny poucza: »i rozróżniając nad jednymi zmiłujcie się«. Niektórzy może zostali tylko usidleni grzechem lub błędą doktryną, a nie weszli w to świadomie, dobrowolnie i celowo. Wobec takich też mamy zająć stanowisko – wyraźne i stanowcze, ale i z łagodnym wyrażaniem swej ufności, że są oni tylko chwilowo w błędzie, bedziemy starali się ich wydobyć, czy to z doktrynalnych błędów, czy z jakichś innych upadków, aby mogli powrócić do społeczności z Panem i z Jego ludem” (ang. *Strażnica* 01.07 1902 s. 3035 [reprint]).

„Po jego śmierci Towarzystwo poleciło przygotować i wydać Tom VII, »Dokonaną Tajemnicę«, jako jeden z siedmiu tomów seryi poprzednio ogłoszonej przez brata Russella. Doktryny zawarte w tym tomie są w najzupełniejszej harmonii z doktrynami głoszonymi w poprzednich sześciu tomach. Otwarcie przyznajemy, że tom ten zawiera pewne omyłki. Przecież nawet Biblia zawiera trochę pomyłek. Przez pomyłki rozumiemy błędne zrozumienie, lub błędne zastosowanie. Tom ten jednak nie zawiera żadnej błędnej doktryny” (*Strażnica* 15.04 1920 s. 119 [ang. 01.04 1920 s. 103]).

Czy Świadkowie Jehowy używali terminu „filozofia” oraz czy mają obecnie „doktryny” i „dogmaty”? 4

Czy Świadkowie Jehowy używali terminu „filozofia” oraz czy mają obecnie „doktryny” i „dogmaty”?

„Tak więc na podstawie rozważonych faktów i na podstawie Pisma Św. omawiającego ten przedmiot, na podstawie stanowczych doktryn nauczanych przez naszego Pana, przez Jego Apostołów i przez wybranego od Pana posłańca Laodycejskiego kościoła [tzn. C. T. Russella], możemy z całą stanowczością powiedzieć, że Bóg nie rozwija teraz nowoczesnej klasy godnych. Nadto, gdybyśmy uczyli czegoś podobnego, to zaprzeczalibyśmy ofierze okupu, wyraźnym naukom Biblii o Orędowniku i Pośredniku, oraz byłoby to zaprzeczeniem doktryny o przymierzach. Wobec tego teoria o rozwijaniu obecnym klasy nowoczesnych godnych nie ma potwierdzenia Pisma Św. Pan może rozwinąć taką klasę zaraz po wprowadzeniu Nowego Przymierza, ale jasnym jest zupełnie, że teraz tego nie czyni” (*Strażnica* 01.02 1920 s. 45).

„*Filozofia Okupu*”

Najważniejszą doktryną Biblii jest doktryna okupu. Filozofja okupu jest zrozumiana przez niewielu tych, którzy nazywają się Chrześcijanami” (*Strażnica* 01.05 1925 s. 131 [ang. 01.04 1925 s. 99]).

„*A oto koń biały*. – Doktryny i nauki Pana i Apostołów uznane wyłącznie za jedyne prawo wiary i praktyki Kościoła Bożego.

A ten który na nim siedział. – Biskup Rzymski, embryon papieża, osobowy przedstawiciel Szatana” (*Dokonana Tajemnica* 1925 s. 124).

„HARFA BOŻA napisał Sędzia J. F. Rutherford (...) przez wielu czytelników jest ona poczytana jako najlepsza książka na świecie, następna po Biblii. Autor nazwał tę drogocenną książkę »HARFA BOŻA«, ponieważ ona wyjaśnia w zachwycający sposób różne zasadnicze nauki biblijne czyli doktryny, które się w niej zawierają...” (*Rząd* 1928 s. 363; *Gdzie są umarli?* 1927 s. 58; *Pojednanie* 1928 s. 366).

„*Dawid Nazwał Biblię Harfą Bożą Mającą Dziesięć Strun*”

Z tych dziesięciu strun, lub fundamentalnych doktryn biblijnych, jesteśmy pewni że możesz wymienić i możesz wytłumaczyć trzy – stworzenie człowieka, śmierć Jezusa, oraz powrót naszego Pana. Lecz jak z następnymi siedmioma?” (*Stworzenie* 1928 s. 393; *Dobrobyt pewny* 1928 s. 54; *Ostateczne dni* 1928 s. 55).

„Przez wiele lat rozumieliśmy, że najważniejszą doktryną z Biblii jest wielka ofiara okupu, lecz obecnie dowiadujemy się o Jehowie, przeto rozumiemy inaczej. (...) Jednakże ta, która się tyczy Królestwa Bożego, jest większa od ofiary okupu. Ona jest największą, dlatego, ponieważ Bóg przez Swoje Królestwo w zupełności usprawiedliwi Swoje Słowo i imię...” (*Strażnica* 01.09 1930 s. 260 [ang. 01.07 1930 s. 196]).

Czy Świadkowie Jehowy używali terminu „filozofia” oraz czy mają obecnie „doktryny” i „dogmaty”? 5

Czy Świadkowie Jehowy używali terminu „filozofia” oraz czy mają obecnie „doktryny” i „dogmaty”?

„Brat Russell zdawał sobie sprawę, że nie wystarczy tylko zgłębiać zagadnienia doktrynalne. Wiedział, iż należy też dawać wyraz swemu oddaniu, aby serca ludzkie przepelniło głębokie docenianie miłości Boga oraz pragnienie wysławiania Go i pełnienia dla Niego służby. Usilnie zachęcano klasy do urządzania co tydzień specjalnego zebrania. Nazywano je czasem »zebraniem domowym«, ponieważ odbywało się w mieszkaniu prywatnym” (*Świadkowie Jehowy – głosiciele Królestwa Bożego* 1995 s. 238).

„Zwracanie uwagi na właściwe zastosowanie tej formy pozwole nam uchronić się od błędu w sprawach doktrynalnych. Dotyczy to tekstu w Mateusza 16:19 (NW), gdzie Jezus mówi do Piotra: »Chcę ci dać klucze królestwa niebios, i cokolwiek byś związał na ziemi, będzie *przedtem* związane w niebiosach, i o cokolwiek byś rozwiązał na ziemi, będzie *przedtem* rozwiązane w niebiosach.«” (*Wykwalifikowani do służby kaznodziejskiej* 1957 cz. 2, s. 70).

„Artykuł pod tytułem ‘Neutralność’, zamieszczony w angielskim wydaniu *Strażnicy* z 1 listopada roku 1939, dopomógł wielu chrześcijanom w wytknięciu sobie bezkompromisowej drogi, której się trzymali przez wszystkie nacjonalistyczne sztormy drugiej wojny światowej. Świadkowie Jehowy odrzucili doktrynę, jakoby należało zabijać współchrześcijan, którym wypadło żyć w innym kraju” (*Strażnica* Nr 9, 1969 s. 4).

„(...) czekanie na Jehowę: (...)

na zmiany doktrynalne lub organizacyjne: w88/8 25; w88 1.8 13” (*Skorowidz do publikacji Towarzystwa Strażnica 1986-2000*, 2003 s. 179).

„Jaśniejsze strugi światła od Jehowy rozświetlają ścieżkę Jego sług i uszlachetniają ich pod względem organizacyjnym, doktrynalnym i moralnym” (*Strażnica* Nr 4, 2006 s. 26).

„Ponad 20 lat Świadkowie Jehowy w wielu krajach z radością korzystali ze śpiewnika zatytułowanego *Wystawiajcie Jehowę w pieśniach*. Od chwili wydania go światło prawdy wyjaśniało i niektóre używane dotąd wyrażenia stały się nieaktualne. (...) Dlatego też choćby ze względów doktrynalnych trzeba było zrewidować śpiewnik. Z tych i innych powodów Ciało Kierownicze podjęło decyzję o wydaniu nowego śpiewnika, zatytułowanego *Śpiewajmy Jehowie*.” (*Strażnica* 15.12 2010 s. 23).

„»Apostołowie i starsi w Jerozolimie« usłużyli jako ciało kierownicze. Chrystus, będący Głową zboru, posługiwał się tą grupką wykwalifikowanych mężczyzn do rozstrzygnięcia spraw doktrynalnych oraz nadzorowania dzieła głoszenia dobrej nowiny o Królestwie i nauczania...” (*Strażnica* 15.07 2013 s. 17).

„Ciało Kierownicze nie jest natchnione przez Boga ani nieomyślne. Dlatego może popełnić błąd przy wyjaśnianiu spraw doktrynalnych lub udzielaniu wskazówek organizacyjnych. W *Skorowidzu do publikacji*

Czy Świadkowie Jehowy używali terminu „filozofia” oraz czy mają obecnie „doktryny” i „dogmaty”? 6

Czy Świadkowie Jehowy używali terminu „filozofia” oraz czy mają obecnie „doktryny” i „dogmaty”?

Towarzystwa Strażnica znajduje się hasło »Kształtowanie się wierzeń«, które zawiera listę skorygowanych wyjaśnień od 1870 roku” (*Strażnica* luty 2017 s. 26).

Widzimy zatem, że słowa „doktryna” czy „doktrynalne” były i są stosowane w Towarzystwie Strażnica od czasów C. T. Russella, aż do dziś.

Nie dość, że doktryny mieli Chrystus i Apostołowie, to na dodatek dziś Ciało Kierownicze „**może popęlić błąd przy wyjaśnianiu spraw doktrynalnych**”.

Dogmaty

Przez wiele lat, co najmniej w latach 1917-1953, w czasopismach polonijnych (po polsku od czerwca 1917), tak pisano w każdej stopce redakcyjnej *Strażnicy*:

„Jego postawa, chociaż nie jest dogmatyczna, jest pewna, bo co wiemy, to twierdzimy, postępując według zupełnej wiary opartej na pewnych obietnicach Słowa Bożego” (*Strażnica* 01.01 1925 s. 2).

Widać więc, że Towarzystwo Strażnica o swym czasopiśmie *Strażnica* pisało tak, jakby określenie o niej „jest pewną” było nawet bardziej znaczące niż to, gdyby była ona „dogmatyczną”:

„*Strażnica* jest niezawisła od jakichkolwiek partyj, sekt i wyznań ludzkich, lecz stara się coraz więcej przyprowadzić każde słowo pod wolę Bożą w Chrystusie, jak jest wyrażone w Jego Słowie. Jego podstawa nie jest dogmatyczna, jest pewna, gdyż postępujemy według zupełnej wiary opartej na pewnych obietnicach Słowa Bożego” (*Harfa Boża* 1921 s. 383).

Z czasem (od roku 1928) zmieniano te stopki redakcyjne (usunięto też słowa „jest pewną”):

„Nie jest dogmatyczne, ponieważ troskliwe i dokładne badanie jego treści w świetle Pisma Św. zawsze będzie na miejscu” (*Strażnica* 15.02 1940 s. 2).

„»Strażnica« nie jest dogmatyczna, lecz w głosie jej brzmi ufność, gdyż opiera się na Słowie Bożym. Nie podaje prywatnej interpretacji prorocत्व, ale zwraca uwagę na rzeczywiste wydarzenia i porównuje je z prorocत्वami, wobec czego każdy może sam zobaczyć, jak jedno i drugie są zgodne ze sobą i jak dokładnie

Czy Świadkowie Jehowy używali terminu „filozofia” oraz czy mają obecnie „doktryny” i „dogmaty”? 7

Czy Świadkowie Jehowy używali terminu „filozofia” oraz czy mają obecnie „doktryny” i „dogmaty”?
Jehowa wykląda swe własne przepowiednie” (*Strażnica* Nr 5, 1957 s. 24).

„»*Strażnica* nie twierdzi, że zawiera natchnione wypowiedzi; nie jest też dogmatyczna« (15 sierpnia 1950, strona 263)” (*Przebudźcie się!* Nr 4, 1993 s. 4).

Jednak w innych publikacjach Towarzystwo *Strażnica* podaje, że nauki Świadków Jehowy są czymś więcej niż „dogmatami”, bo one pochodzą wprost od Boga (!):

„Podobnie dzisiaj poselstwo świadków Jehowy nie pochodzi z Ameryki, tylko od Boga Najwyższego, i Jehowa Bóg przekazuje je wiernym ludziom przez działanie swego świętego ducha. Prawda nie jest bynajmniej poselstwem amerykańskim, chociaż z uwagi na dogodność położenia i praktyczne prowadzenie działalności Towarzystwa jego główne biuro mieści się w Nowym Jorku, jednym z największych dzisiaj na ziemi ośrodków handlu i komunikacji morskiej” (*Strażnica* Nr 7, 1960 s. 8).

„Literatura ta jest oparta na Słowie Bożym, dlatego podawane w niej pouczenia nie pochodzą od ludzi, lecz od Jehowy” (*Strażnica* 15.09 2010 s. 13).

Trzeba tu zaznaczyć, że jeśli chodzi o słowo „dogmat”, to już od dawna w polskich publikacjach Towarzystwo *Strażnica* zamienia często ten termin angielski (*dogma*) na inne określenia. Tak jakby w katolickiej Polsce gorzej słowo „dogmat” wyglądało w powiązaniu z jakąś nauką Świadków Jehowy.

Poniżej jeden z przykładów:

A dogmatic statement as to what Gog and the land of Magog represent would hardly be proper. (ang. *Strażnica* 15.06 1932 s. 179).

Te słowa w polskiej publikacji pozbawiono określenia „dogmatyczna wypowiedź” (ang. *dogmatic statement*):

„W pierwszorzednym oświadczeniu odnośnie co Gog i ziemia czyli kraj Magog przedstawiają nie wygląda być właściwym. Ponieważ Jehowa obiecał pokazywać swemu ostatekowi »rzeczy ... nowe, pierwiej, niż się zaczną«, przeto całkiem możemy być pewni, że on da swemu ludowi wyrozumienie tego proroctwa (Proroctwo Izajaszowe 42:9). Opierając się na pewnych prawdach, które są rozwijane przez Pismo Św., następujący wniosek odnośnie znaczenia Goga i Magoga brzmi oto w ten sposób: »Gog jest jednym z książąt w szatańskiej organizacji, ma się rozumieć niewidzialnej dla ludzkiego oka, z możliwą mocą do przybierania

Czy Świadkowie Jehowy używali terminu „filozofia” oraz czy mają obecnie „doktryny” i „dogmaty”? 8

Czy Świadkowie Jehowy używali terminu „filozofia” oraz czy mają obecnie „doktryny” i „dogmaty”?

ludzkiego kształtu. Ziemia Magog przedstawia duchowe czyli dla ludzi niewidzialne państwo szatańskie, włączając Goga i wszystkich bezbożnych aniołów...» (Strażnica 15.08 1932 s. 243 [ang. 15.06 1932 s. 179]).

Ciekawe jest to, że ta dawna „dogmatyczna wypowiedź” o Gogu, która została poprawiona właśnie w roku 1932, była później jeszcze dwa razy korygowana, to znaczy w roku 1953 i 2015! Ale to już całkiem inne zagadnienie, które omawialiśmy w artykule pt. *Kim był i jest dla Towarzystwa Strażnica Gog z Magog?*

Tego samego określenia (*dogmatic statements*) Towarzystwo Strażnica używało również odnośnie nauk katolickich (patrz np. *Bogactwo* 1936 s. 27 – „dogmatycznych doniesień”, „dogmatyczne nauki”).

W tabeli pokazujemy przykładowe teksty angielskie i polskie, w których Towarzystwo Strażnica wymienia angielski termin związany z dogmatem, na inne słowo polskie.

Teksty angielskie ze słowem <i>dogmatic</i>	Teksty polskie bez słowa <i>dogmatyczny</i>
<i>Although we cannot be <u>dogmatic</u>, it would appear that neither Satan nor his demons have the ability to read our thoughts</i> (ang. <i>Strażnica</i> Nr 12, 2003 s. 30).	„Chociaż nie możemy być tego <u>zupełnie pewni</u> , wydaje się, że ani Szatan, ani demony nie potrafią czytać w myślach ludzi” (<i>Strażnica</i> Nr 12, 2003 s. 30).
<i>So rather than be <u>dogmatic</u> about the resurrection of any particular individual of old, we wait, trusting in Jehovah’s perfect decision</i> (ang. <i>Strażnica</i> Nr 14, 2005 s. 31).	„Zamiast więc próbować <u>jednoznacznie orzekać</u> , która ze starożytnych postaci dostąpi zmartwychwstania, ufnie oczekujemy na doskonałą decyzję Jehowy” (<i>Strażnica</i> Nr 14, 2005 s. 31).
<i>Although we cannot be <u>dogmatic</u>, by referring to a future event in the past tense, Jesus was evidently emphasizing that it would certainly happen</i> (ang. <i>Strażnica</i> 15.03 2008 s. 32).	„Mówiąc o przyszłym wydarzeniu w czasie przeszłym, Jezus najwidoczniej chciał podkreślić, że na pewno się to spełni” (<i>Strażnica</i> 15.03 2008 s. 32). <u>W języku polskim opuszczono fragment o dogmatyczności.</u>
<i>There is no reason to be <u>dogmatic</u>, but Paul was likely referring to the laying on of hands to transmit gifts of the spirit</i> (ang. <i>Strażnica</i> 15.09 2008 s. 32).	„Nie ma podstaw do udzielenia <u>jednoznacznej odpowiedzi</u> , ale jak się wydaje, Paweł miał na myśli wkładanie rąk w celu przekazywania darów ducha” (<i>Strażnica</i> 15.09 2008 s. 32).
<i>We cannot be <u>dogmatic</u> on this point, of course, but it is worth noting that in his prehuman existence, Jesus served as “the Word,” the special Spokesman to Jehovah’s servants. – John 1:1</i> (ang. <i>Strażnica</i> 01.07 2011 s. 22).	„Choć nie można <u>jednoznacznie stwierdzić</u> , że chodzi o Jezusa w bycie przedludzkiem, to warto pamiętać, że usługiwał on wtedy właśnie jako »Słowo«, czyli Rzecznik Jehowy przekazujący informacje Jego sługom (Jana 1:1)” (<i>Strażnica</i> 01.07 2011 s. 22).

O swoich początkach i występujących „wypowiedziach dogmatycznych” Towarzystwo Strażnica tak oto pisze:

Czy Świadkowie Jehowy używali terminu „filozofia” oraz czy mają obecnie „doktryny” i „dogmaty”?

„Mijał rok za rokiem, a oni niestrudzenie badali Pismo Święte, zachowując mocną wiarę w prorocтва i nie wahając się mówić o tym, czego się spodziewali. Z większym lub mniejszym powodzeniem starali się unikać dogmatycznych wypowiedzi w kwestii szczegółów nie podanych bezpośrednio w Biblii” (*Świadkowie Jehowy – głosiciele Królestwa Bożego* 1995 s. 135).

Widać z tego, że ‘jakieś’ dogmaty istniały w tej organizacji, ale podobno unikano dogmatyzowania pewnych nauk.

W innej swej wypowiedzi C. T. Russell niby odrzucał dogmatyzm, ale równocześnie wypowiadał stanowcze słowa i zapewnienia co do roku 1914, które się nie wypełniły:

„*Strażnica* z 15 października 1913 roku donosiła: »Według obliczeń chronologicznych, które poczyniliśmy w miarę naszych najlepszych możliwości, chodzi tu *mniej więcej* właśnie o ten czas – październik roku 1914 albo nieco później. Nie chcemy być dogmatyczni, ale oczekujemy określonych wydarzeń: 1) zakończenia Czasów Pogan, czyli rządów pogan na świecie, oraz 2) początku panowania Królestwa Mesjasza«” (*Świadkowie Jehowy – głosiciele Królestwa Bożego* 1995 s. 635).

Gdy J. F. Rutherford skompromitował się swoją zapowiedzią na rok 1925 też pisano o jego „dogmatycznych twierdzeniach”:

„Na przykład pewnego razu wypowiedział kilka dogmatycznych twierdzeń o tym, czego chrześcijanie mogą się spodziewać w roku 1925. Kiedy jego oczekiwania nie potwierdziły się, pokornie przyznał wobec bruklińskiej rodziny Betel, że się ośmieszył” (*Strażnica* Nr 23, 1993 s. 18; angielski odpowiednik *The Watchtower* 01.12 1993 s. 18 ma tu mocniejsze słowa, że Rutherford zrobił z siebie głupca, błazna: *For example, he once made some dogmatic statements as to what Christians could expect in 1925. When events failed to support his expectations, he humbly told the Brooklyn Bethel family that he had made a fool of himself.*).

Towarzystwo Strażnica, po tak niechlubnych wypadkach, bardzo często przypomina Świadkom Jehowy, aby nie byli dogmatyczni. Z tego wypływa wniosek, że wielokrotnie oni takimi są!

Nawet ci, którzy z nimi rozmawiają, czy ich obserwują, zauważają ich dogmatyzm. Jeśli bywają oni „dogmatyczni”, to znaczy, że mają też i swe „dogmaty”. Mamy prawo tak sądzić, choć im to słowo niezbyt się podoba.

Oto przykłady wypowiedzi ich organizacji przeciwko ich dogmatycznej postawie:

Czy Świadkowie Jehowy używali terminu „filozofia” oraz czy mają obecnie „doktryny” i „dogmaty”?10

Czy Świadkowie Jehowy używali terminu „filozofia” oraz czy mają obecnie „doktryny” i „dogmaty”?

„W takich krajach totalistycznych usiłowano na przykład pozyskać różnych braci przez pochlebstwo. Przedstawiano im, jak wielką by mieli korzyść, gdyby współpracowali z rządem i odstąpili od zasad chrześcijańskich zamiast być tak »skrajnymi«, tak dogmatycznymi i upartymi, żeby aż narażać się na sankcje karne.” (*Strażnica* Nr 22, 1964 s. 5).

„Jak można przejawiać ogłędę podczas prowadzenia rozmowy? Apostoł Piotr podkreśla, że powinniśmy to czynić »z łagodnością i głębokim szacunkiem« (1 Piotra 3:15, 16). Ma to niezwykle istotne znaczenie zwłaszcza wtedy, gdy rozmawiamy z ludźmi nierozsądnymi. Czy przynosilibyśmy chwałę Bogu, gdybyśmy się wypowiadali w sposób dogmatyczny, szorstko lub lekceważąco?” (*Nasza Służba Królestwa* Nr 10, 1984 s. 5).

„Wprawdzie Biblia zachęca do głoszenia prawdy z przekonaniem, ale to nie znaczy, że mamy to robić dogmatycznie, czyli – jak wyjaśnia słownik – »w sposób wyrokujący, nie dopuszczający możliwości sprzeciwu«. Nie ma potrzeby od razu obalać każdy błędny pogląd wyrażony przez rozmówcę...” (*Nasza Służba Królestwa* Nr 2, 1985 s. 8).

„Nadzorcy pełniący służbę w zborach, obwodach, okręgach i biurach oddziałów Towarzystwa Strażnica powinni zadać sobie pytanie: Czy nie jestem sztywny i dogmatyczny?” (*Strażnica* Rok CVIII [1987] Nr 10 s. 10).

„Chociaż nie możemy i nie powinniśmy być dogmatyczni w szczegółach, wolno nam gorliwie wypatrywać tego, co się ma wydarzyć” (*Strażnica* Nr 16, 1990 s. 31).

„Mów z przekonaniem, ale unikaj wywołania choćby najmniejszego wrażenia, że jesteś dogmatyczny” (*Poradnik dla teokratycznej szkoły służby kaznodziejskiej* 1992 s. 114).

„Jednakże wyrażając swe poglądy, należy unikać dogmatycznego, zarozumiiałego tonu, a podczas przedstawiania prawd biblijnych nie można uciekać się do złośliwości czy poniżania. Nie chcemy przecież ranić ani obrażać zainteresowanego (Przysłów 12:18)” (*Strażnica* Nr 10, 1998 s. 23).

„Nie ma też nic złego w wymianie poglądów w kwestiach osobistych, dotyczących na przykład ubioru, wyglądu zewnętrznego czy doboru rozrywki. Jeśli jednak dogmatycznie upieramy się przy swoim zdaniu i obrażamy się, gdy inni myślą inaczej, nawet drobne sprawy mogą wywołać w zborze podziały. Niewinna z pozoru pogawędka może w końcu wyrządzić wiele szkód” (*Strażnica* Nr 9, 2000 s. 11).

Czy Świadkowie Jehowy używali terminu „filozofia” oraz czy mają obecnie „doktryny” i „dogmaty”? 11

Czy Świadkowie Jehowy używali terminu „filozofia” oraz czy mają obecnie „doktryny” i „dogmaty”?
„Chociaż więc jesteśmy głęboko przekonani, że znamy prawdę, mądrze unikamy wypowiadania się w sposób dogmatyczny” (*Nasza Służba Królestwa* Nr 2, 2002 s. 8).

„Jako prawdziwi chrześcijanie nie chcemy być dogmatyczni” (*Strażnica* Nr 3, 2004 s. 30).

„Wystrzegaj się dogmatycznego tonu oraz kłótności (2 Tym. 2:24, 25)” (*Nasza Służba Królestwa* Nr 1, 2006 s. 1).

„Po omówieniu akapitu 3 wprowadź pokaz, w którym głosiciel odpowiada na często spotykane pytanie lub zarzut, **ale robi to w sposób dogmatyczny**. Następnie udziela odpowiedzi na to samo pytanie lub zarzut, starając się pobudzić rozmówcę do myślenia” (*Nasza Służba Królestwa* Nr 10, 2011 s. 1).

Widzimy z powyższego, że chociaż Towarzystwo Strażnica przyznaje się do tego, iż kiedyś miało „dogmatyczne” wypowiedzi, to jednak teraz przypomina swoim Świadkom Jehowy by się wystrzegali takowych. Dlaczego?

Dlatego, gdyż organizacja ta zdaje sobie sprawę z tego, iż ciągle zmienia swoje nauki. Jakby one więc miały choćby przypominać „dogmaty”?

Oto przykład takich hurtem wprowadzanych zmian ‘dogmatycznych’ (a raczej doktrynalnych) w latach 2012-2015, które wymienia *Rocznik Świadków Jehowy*:

2012

„Wszystkie owe królestwa” (*Dan. 2:44*)...

Mardocheusz i Estera ?rozdzielają łup’ (*Rodz. 49:27*)...

?Król o srogim obliczu przywodzi do zguby’ (*Dan. 8:23, 24*)...

Palce u stóp posągu ze snu Nebukadneccara (*Dan. 2:41-43*)...

Kiedy pojawiła się siódma potęga światowa...

2013

„Niewolnik wierny i roztropny” (*Mat. 24:45-47*)...

„Zły niewolnik” (*Mat. 24:48-51*)...

Czy Świadkowie Jehowy używali terminu „filozofia” oraz czy mają obecnie „doktryny” i „dogmaty”?12

Czy Świadkowie Jehowy używali terminu „filozofia” oraz czy mają obecnie „doktryny” i „dogmaty”?

Pomazańcy nie będą żyć na ziemi po Armagedonie...

„Asyryjczyk przyjdzie do naszej ziemi” (Mich. 5:5)...

Zbieranie wybranych (Mat. 24:31; Marka 13:27)...

Wielki ucisk...

Przypowieść o pszenicy i chwastach (Mat. 13:24-30)...

Jezus przychodzi, przybywa (Mat. rozdz. 24 i 25)...

Jezus dokonuje przeglądu świątyni duchowej w latach 1914-1919 (Malach. 3:1-4)...

Znaczenie imienia Jehowa...

2014

Mianowanie starszych i sług pomocniczych...

Powody, dla których Żydzi w I wieku n.e. ?trwali w oczekiwaniu’ na Mesjasza (Łuk. 3:15)...

Czas oczyszczania duchowej świątyni (Malach. 3:1-4)...

Zawieranie małżeństw po zmartwychwstaniu (Łuk. 20:34-36)...

„Trwały fundament Boży” (2 Tym. 2:19)...

Dwaj świadkowie (Obj. rozdz. 11)...

2015

Gog z Magog (Ezech. rozdz. 38 i 39)...

Nakrywanie głowy przez siostrę prowadzącą studium biblijne...

Przypowieść o talentach (Mat. 25:14-30)...

Przypowieść o dziesięciu dziewicach (Mat. 25:1-13)...

Biblijne pierwowzory i ich odpowiedniki... (Rocznik Świadców Jehowy 2016 s. 25-27).

W roku 2016 dokonano kolejnych zmian w naukach Świadców Jehowy (o niewoli babilońskiej głosicieli, o znaku stawianym na czołach z Ez 9, o aplauzie podczas ponownym przyłączeniu wykluczonej osoby). Także w roku 2017 dokonywane są korekty, które z czasem będą wymienione w skorowidzu

Czy Świadkowie Jehowy używali terminu „filozofia” oraz czy mają obecnie „doktryny” i „dogmaty”?13

Czy Świadkowie Jehowy używali terminu „filozofia” oraz czy mają obecnie „doktryny” i „dogmaty”?
Świadków Jehowy, w dziale *Kształtowanie się wierzeń*.

Podsumowując dochodzimy do takich oto poniższych wniosków.

Termin „filozofia” w bardzo pozytywnym znaczeniu (okup, pojednanie, zmartwychwstanie) stosowany był w Towarzystwie Strażnica aż do lat 40. XX wieku, ale obecnie ma tylko negatywne znaczenie.

Słowo „doktryny” było i jest ciągle używane przez tą organizację, choć wielu Świadków Jehowy nie zdaje sobie z tego sprawy, uważając, iż doktryny mają tylko inni, a nie oni.

Określenia „dogmat” i „dogmatyczny” były kiedyś łączone z dawnymi naukami i wypowiedziami Towarzystwa Strażnica, ale obecnie Świadkowie Jehowy starają się to nazewnictwo pomijać, gdyż kojarzy im się ono z ‘odstępczym chrześcijaństwem’. Jednak wielu z nich zachowuje się podczas dyskusji tak, jakby mieli dogmaty czy wypowiadają się dogmatycznie.

Author: Włodzimierz Bednarski
<http://bednarski.apologetyka.info/article/1073/>